VGR:S DIGITALISERINGSRÅD · 3 NOVEMBER 2026

Thingwalla

Demokratins marknadsplats, tre år senare

THINGWALLA SEDAN SIST

Från koncept till EU-pilot på tre år

Nämnt i en statlig utredning och ett regeringsbeslut, en pilot i tre länder och en ny väg till finansiering av processmotorn.

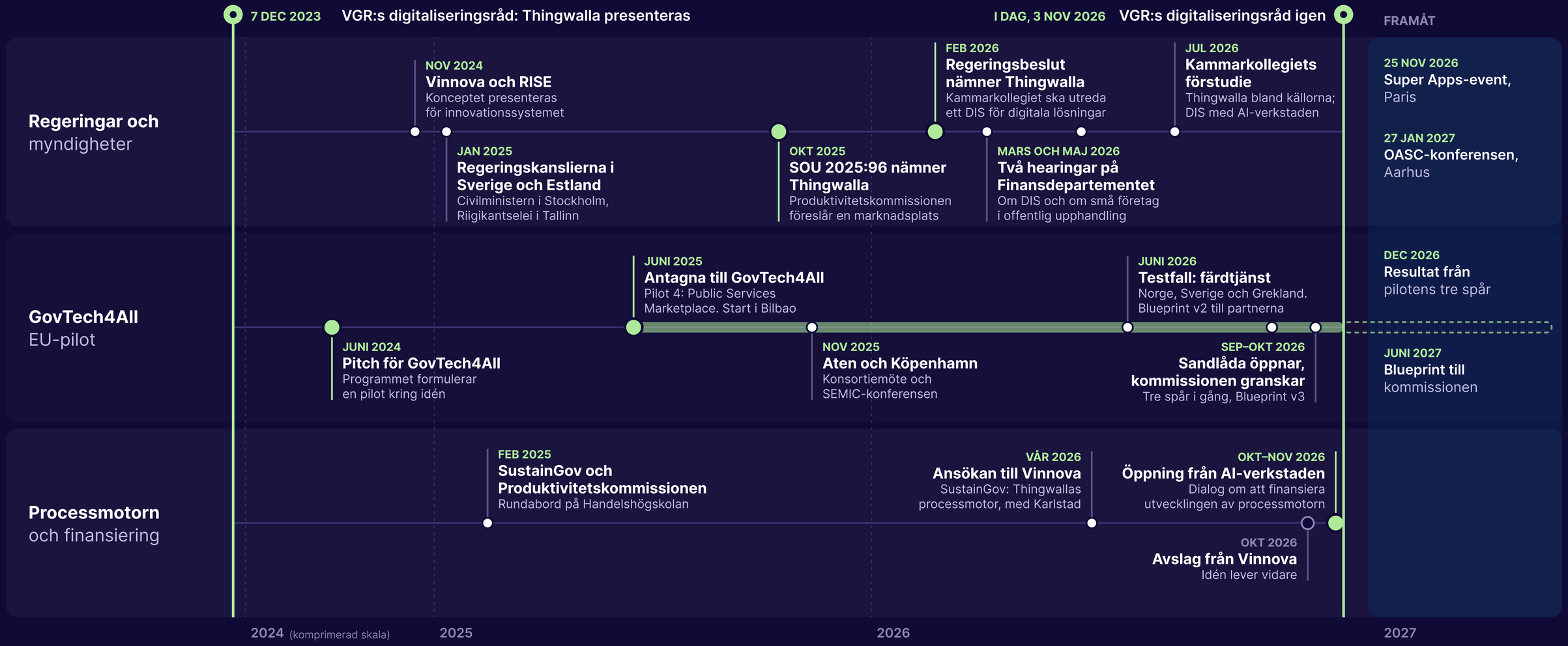

1 500+ personer har hört idén, ingen har avfärdat den

40 möten, konferenser och hearingar sedan sep 2024

8 länder med möten och konferenser

2 statliga dokument nämner Thingwalla

Drivet ideellt, med ett undantag

En delmängd finansieras av EU-kommissionen genom GovTech4All (gröna fältet ovan).

BAKGRUND

Hur ser vi till att det som hände med Skolplattformen inte händer igen, och igen, och igen?

Frågan som startade Thingwalla

HÖSTEN 2023

Äventyret och Bjørk Innovation startar Thingwalla som ett öppet koncept. Ingen äger det. Alla får använda, bygga vidare på och kopiera det.

NAMNET

Thing är fornnordiska för folkförsamling, walla för marknadsplats. Thingwalla betyder demokratins marknadsplats.

DIAGNOSEN

Offentlig sektor bygger, upphandlar och granskar samma sak om och om igen, var för sig. Det som en kommun har byggt blir sällan det som alla använder.

PROBLEMEN VI LÖSER

Samma arbete görs om för varje tjänst, i varje organisation

01

Samma kontroller, gång på gång

Dataskydd, tillgänglighet, identitet och säkerhet granskas på nytt vid varje upphandling, för varje leverantör och varje tjänst.

02

Två läger som aldrig möts

Bygga själv eller köpa en färdig svit. De konkurrerar inte med varandra, så ingen får veta vilken lösning som är bäst.

03

En byggde, ingen annan använder

Det saknas en väg från att en kommun har byggt något till att det blir den version som alla använder.

04

Vägar utan trafiksystem

Europa har byggt eIDAS, Peppol och OOTS men saknar gemensamma regler för hur en tjänst granskas, hittas och köps över gränser.

> **Thingwalla gör det gemensamma förarbetet en gång. Kvar för varje organisation blir själva beslutet, där det lokala omdömet hör hemma.**

FIGUR FRÅN BLUEPRINTEN

Samma kringarbete görs om för varje tjänst

EN TJÄNST

Huvudfunktionen och sex krav runt den

I mitten: själva tjänsten

Alla sex måste byggas, granskas och förvaltas för att tjänsten ska kunna köras.

VARJE TJÄNST, VARJE LEVERANTÖR, VARJE KÖPARE

Samma sex byggs om varje gång

Färdtjänst

Parkeringstillstånd

Hemtjänst

Bygglov

Gånger varje myndighet som köper och varje leverantör som säljer: kostnaden för upprepningen växer med varje ny tjänst.

FIGUR FRÅN BLUEPRINTEN

Byggstenarna finns, lagret mellan dem saknas

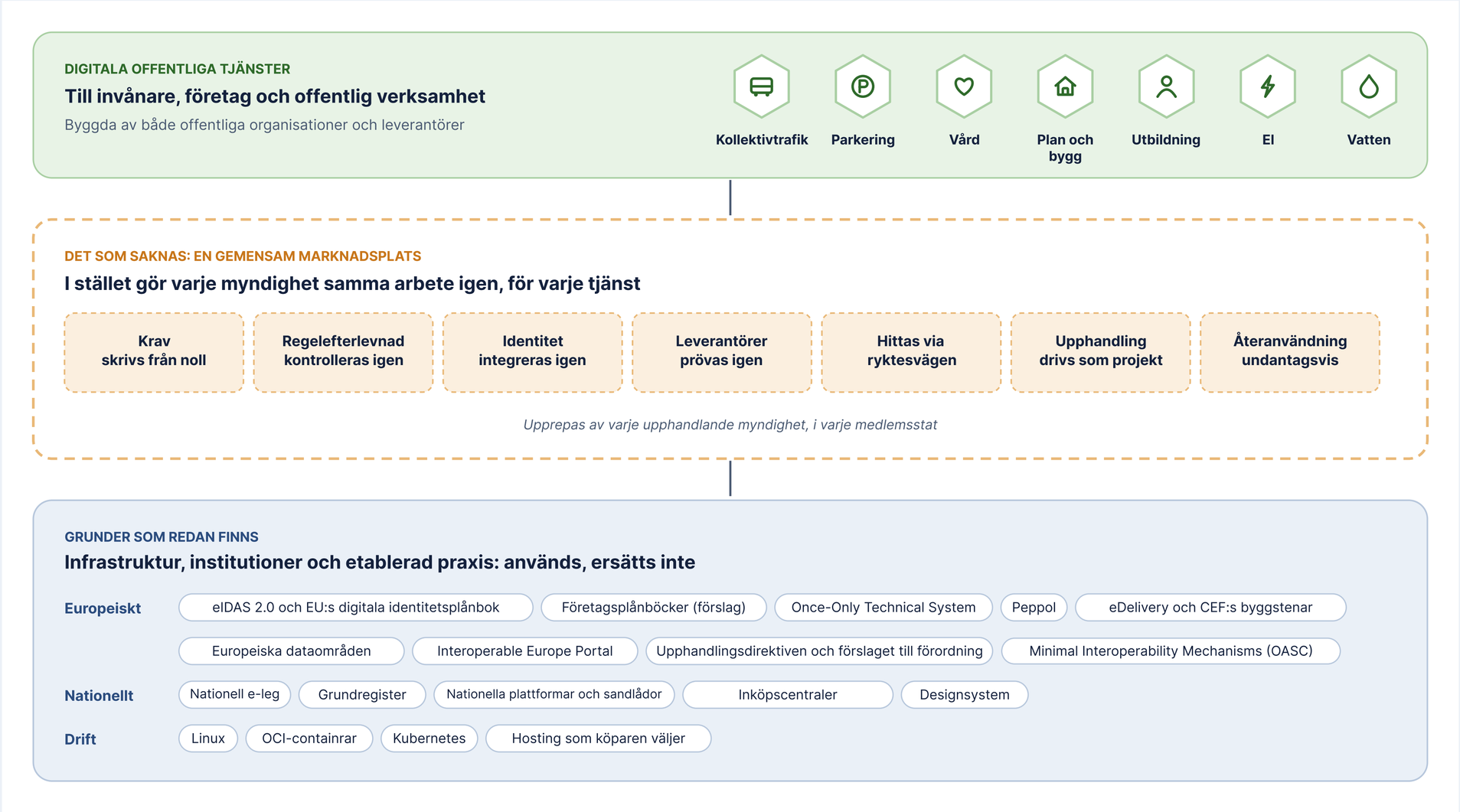

VAD ÄR THINGWALLA

En gemensam marknadsplats för digitala offentliga tjänster, och de regler och den infrastruktur som behövs under den.

För kommuner, regioner och myndigheter

Hitta tjänster som andra har byggt, se att de redan är granskade, prova dem, köp dem via ett förfarande som lagen redan har och kör dem i egen miljö.

För leverantörer

Bygg en gång, granskas en gång och nå köpare i hela Europa. Alla lagliga företag, affärsmodeller och licenser är välkomna.

För Europa

Varje land driver sin del. Europa håller bara de gemensamma reglerna. Byggt på eIDAS, Peppol och OOTS, inte i stället för dem.

Inte ett upphandlingssystem: köparen äger upphandlingen och avtalet. Inte allt: det mesta kan köpas som i dag, vid sidan av.

DELARNA

Åtta delar som gör varandra billigare

01

Innovationsmotorn

Behov blir krav, tillsammans med dem det gäller. Flera köpare kan finansiera gemensamt.

02

Utvecklarportal

Utvecklingsmiljö med granskade byggstenar: komponenter, API:er och designsystem.

03

Sandlådor

Bygg, granska, prova före köp och testa regler, med en syntetisk kopia av en stads data.

04

Granskning

Det gemensamma granskas en gång och gäller i hela EU. Det nationella läggs till per marknad.

05

Marknadsplats

Katalogen där köpare hittar tjänster och leverantören väljer sina marknader.

06

Upphandlingsvägar

Från köparens beslut till ett förfarande som lagen redan har.

Processmotorn

Regelstyrda offentliga processer

07

Drift

Tjänsten körs i köparens egen miljö. Leverantören ser inga personuppgifter.

08

Styrning

Ett tunt europeiskt lager för specifikation, regler och ackreditering.

Marknadsplatsen är den del köpare och leverantörer möter; de andra gör den möjlig. Delarna kan tas i bruk var för sig. Det streckade, Innovationsmotorn och processmotorn, testas inte i piloten.

FIGUR FRÅN BLUEPRINTEN

Två läger i dag, en marknad i morgon

I DAG

Två läger som aldrig konkurrerar

Valet av läger görs ofta en gång, av princip. De två jämförs aldrig med varandra, så ingen får veta vilken lösning som är bäst.

MED MARKNADSPLATSEN

En marknad där alla konkurrerar

Alla lagliga affärsmodeller och licenser är välkomna

- En kommuns tjänst med öppen källkod
- En startups produkt
- En stor leverantörs svit
- Ett småföretag
- Ett konsortium
- En stiftelse eller ideell aktör
- Ett community-projekt

SAMMA REGLER FÖR ALLA

Säkerhet · **Tillgänglighet** · **Integritet** · **Användbarhet** · **Öppna gränssnitt**

INGET KRITERIUM

~~Affärsmodell~~ · ~~Licens~~ · ~~Typ eller storlek~~

Konkurrens om kvalitet höjer kvaliteten och visar vilken lösning som är bäst.

FIGUR FRÅN BLUEPRINTEN

Granskas en gång: från inskick till användarnas dom

Streckad: gäller bara där sektorsregler omfattar tjänsten. Steg 1–3 följer med tjänsten i hela unionen; steg 4 görs en gång per marknad som leverantören väljer att gå in på.

FIGUR FRÅN BLUEPRINTEN

Vem driver vad för en kommun

TRE SÄTT FÖR EN KOMMUN ATT FÅ TILLGÅNG TILL EN DIGITAL TJÄNST

	VEM DRIVER PLATTFORMEN	VEM HAR DATAN	VAD KOMMUNEN BEHÖVER	BEDÖMNING
I dag: programvara som tjänst Leverantören driver tjänsten och har datan	Leverantören, på sin egen infrastruktur	Leverantören, i sin egen datamodell	Inget att driva; ett avtal, och ett projekt när det tar slut	**Inlåsning**
Alternativet man först tänker på: kommunen som sin egen dataplattform Kommunen samlar allt på en plattform som den själv bygger och driver	Kommunen, med ett eget plattformsteam	Kommunen, i sin egen plattform	Plattformsingenjörer, databaskompetens, drift dygnet runt	**Utom räckhåll för de flesta**
Med marknadsplatsen: hyresgäst i en instans Instansen, eller en operatör som den ackrediterar, driver klustret; kommunen äger det som finns i det	Den nationella instansen eller en ackrediterad operatör; leverantören driver aldrig tjänsten	Kommunen: i sin egen del, eller i sina egna arkiv- och ärendesystem via kopplingar. Leverantören ser inga personuppgifter	Någon som bestämmer vad som ska köpas, vad som ska delas och med vem. Inget plattformsteam.	**Äger, driver inget**

GOVTECH4ALL · PILOT 4 · 2025–2027

Piloten prövar idén på en verklig tjänst: färdtjänst

Bron Innovation leder, med Digdir i Norge och GRNET i Grekland. Äventyret och Bjørk Innovation är upphandlat expertstöd.

Leveransen är en Blueprint, ett beslutsunderlag till EU-kommissionen och medlemsstaterna. Slutversionen kommer i juni 2027.

BEHOVSFORMERING · GRNET

Flera offentliga aktörer formulerar krav tillsammans med brukarna. Blir en klickbar prototyp.

LEVERANTÖRSSIDAN · DIGDIR

Vad lagret måste erbjuda för att leverantörer ska kunna bygga konkurrerande tjänster. Prövas i Digdirs sandlåda.

BLUEPRINT OCH STYRNING · BRON

Styrningsform, rollfördelning och själva beslutsunderlaget.

Resultat från de tre spåren i december. Målet vid pilotens slut är en systemprototyp som går att köra i en operativ sandlåda, inte en tjänst i skarp drift.

FIGUR FRÅN BLUEPRINTEN

Testfallet: färdtjänst genom hela livscykeln, i tre spår

UTANFÖR PILOTEN

Två delar som piloten inte testar, men som behövs

Processmotorn

En regelstyrd motor för offentliga processer, till exempel att söka och handlägga färdtjänst eller att genomföra en upphandling. Gör styrning, organisering och förvaltning mer rättssäker, digital, inkluderande och effektiv.

LÄGET

SustainGov-ansökan med Karlstads kommun som koordinator fick avslag i oktober. Nu dialog med AI-verkstaden, Skatteverket och Försäkringskassan, om att finansiera utvecklingen.

Innovationsmotorn

Behovsformering, gemensam utveckling och gemensam finansiering. Flera offentliga aktörer ställer sig bakom samma behov, ungefär som Kickstarter för offentliga behov.

LÄGET

Beskrivs i Blueprinten på konceptnivå. Ingen finansiering än.

FÖRSLAG

Vad VGR och dess medlemmar kan göra nu

1

Finansiera en förstudie

En kort förstudie om var processmotorn och marknadsplatsen kan minska dubbelarbete hos VGR:s medlemmar, i samarbete med AI-verkstaden. Resultatet blir ett beslutsunderlag och en kostnadsatt nästa etapp.

Se detaljerat förslag på nästa slide.

2

Delta som behovsägare i piloten

I två delar: som svenskt testfall när behovsformeringen prövas, med färdtjänst eller en annan regional eller kommunal tjänst, och i verifieringsdelen, där piloten behöver en svensk aktör som bollar det arbete som görs i Norge kring färdtjänst.

3

Formulera behov till AI-verkstaden

Som behovsägare kan VGR ta behov till AI-verkstaden hos Skatteverket och Försäkringskassan, till exempel processer som processmotorn kan bära.

4

Läs och kommentera Blueprinten

Nästa version kommer i vinter. Slutversionen går till kommissionen i juni 2027.

UTKAST: FÖRSTUDIE

Thingwalla och AI-verkstaden: gemensam mjuk digital infrastruktur för VGR

Hur kan Thingwallas processmotor, marknadsplats och tillits- och verifieringslager stärka VGR:s medlemmars förmåga att hitta, bedöma, anskaffa och återanvända digitala lösningar?

FYRA FRÅGOR

Verksamhetsnytta

Var kan gemensam infrastruktur minska dubbelarbete, korta ledtider och göra det lättare att ta tillvara nya lösningar?

Gemensamma behov

Vilka behov återkommer mellan verksamheter och organisationer, och vad behöver hanteras lokalt?

Samspelet med AI-verkstaden

Hur kompletterar Thingwalla AI-verkstadens erbjudande, och vilka gränssnitt och ansvar behöver klargöras?

Genomförande

Vad krävs för utveckling, ägarskap, förvaltning och finansiering?

VGR FÅR

1. En förankrad nyttobedömning med prioriterade användningsområden
2. Infrastrukturens viktigaste funktioner och samspelet med AI-verkstaden
3. Ett förslag till styrning, ägarskap och långsiktig förvaltning
4. En avgränsad och kostnadsatt nästa etapp, med VGR:s möjliga roll som medfinansiär

Cirka åtta veckor med intervjuer och arbetsmöten med verksamhet, innovation, digitalisering och upphandling, och dialog med AI-verkstaden. Nyttobedömningen skiljer belagda behov från antaganden som behöver prövas vidare.

Tack

Joel Bergqvist
joel.bergqvist@thingwalla.eu
thingwalla.eu